

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Гарант освітньої програми

 Людмила ТРАНЧЕНКО

« 19 » серпня 2025 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ В СІЛЬСЬКОМУ (ЗЕЛЕНОМУ) ТУРИЗМІ»**

Освітній рівень: *другий (магістерський)*

Галузь знань: *І «Транспорт та послуги»*

Спеціальність: *ІЗ «Туризм та рекреація»*

Освітньо-професійна програма: *«Туризм»*

Факультет: *менеджменту*

Робоча програма навчальної дисципліни «Бізнес-планування в сільському (зеленому) туризмі» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної форми навчання *спеціальності* *З3 «Туризм та рекреація»* освітньо-професійної програми «Туризм». Умань: УНУ, 2025. 27 с.

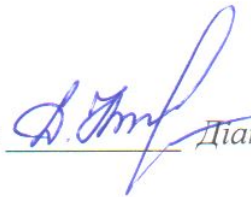
Розробник: *к.е.н., доцент, доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи*

 Олена САКОВСЬКА

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри туризму та готельно-ресторанної справи

Протокол від «19» серпня 2025 р. № 1

Завідувач кафедри туризму та готельно-ресторанної справи «19» серпня 2025 р.

 Діана НАГЕРНЮК

Схвалено науково-методичною комісією факультету менеджменту

Протокол від «20» серпня 2025 р. № 1

Голова Марина ГОМЕНЮК
«20» серпня 2025 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень, назва освітньої програми	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 4,5	Галузь знань <i>І «Транспорт та послуги»</i>	Обов'язкова
Модулів – 1	Спеціальність: <i>ІЗ «Туризм та рекреація»</i>	Рік підготовки: <i>І-й</i>
Змістових модулів – 5		Семестр: <i>ІІ-й</i>
Індивідуальне завдання –		
Загальна кількість годин – 135		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4,0; самостійної роботи здобувача – 5,0.	Освітній рівень: <i>другий (магістерський)</i> Освітньо-професійна програма: <i>«Туризм»</i>	Лекції: <i>22 год.</i>
		Практичні заняття: <i>24 год.</i>
		Самостійна робота: <i>89 год.</i>
		Індивідуальні завдання:
		Вид контролю: <i>екзамен</i>

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни «Бізнес-планування в сільському (зеленому) туризмі» розроблена відповідно до Положення про методичне забезпечення освітнього процесу в Уманському національному університеті.

Навчальна дисципліна «Бізнес-планування в сільському (зеленому) туризмі» належить до циклу обов'язкових освітніх компонент, вивчення яких передбачено освітньо-професійною програмою «Туризм» підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної форми навчання спеціальності ІЗ «Туризм та рекреація».

Бізнес-планування в сільському (зеленому) туризмі як дисципліна вивчає сутність, цілі та логіку бізнес-планування осель сільського (зеленого) туризму; методику планування; види планування, та типізацію планування залежно від об'єкта.

Метою вивчення дисципліни «Бізнес-планування в сільському (зеленому) туризмі» є формування теоретичних знань та практичних навичок з бізнес-планування як елементу управління садибами сільського (зеленого) туризму.

Предметом вивчення дисципліни є базові методичні засади сучасного бізнес-планування, його головні функції та завдання.

Основними **завданнями** дисципліни є:

- визначення сутності, цілей та завдань розробки бізнес-плану розвитку сільських зелених садіб в територіальних громадах, зокрема формування комплексного туристичного продукту в сегменті сільського (зеленого) туризму згідно територіальної специфіки;
- володіння методикою розробки окремих розділів бізнес-плану; обґрунтування доцільності й обов'язковості використання бізнес-планів як надійного фінансово-економічного інструменту розвитку й підвищення ефективності функціонування сільських зелених садіб.

Пререквізити: вивчення навчальної дисципліни «Бізнес-планування в сільському (зеленому) туризмі» ґрунтується на сформованих компетентностях та програмних результатах, здобутих унаслідок вивчення дисциплін: ОК 2 «Інноваційні технології в туризмі», ОК 4 «Стратегічний менеджмент сфери послуг», ОК 5 «Методологія наукових досліджень з основами інтелектуальної власності», навчання в неформальній освіті.

Паралельно з вивченням дисципліни згідно структурно-логічної схеми підготовки здобувачів вищої освіти, вивчаються дисципліни: ОК 7 «Інформаційні технології у сфері обслуговування», ОК 8 «Державне та регіональне управління туристично-рекреаційною галуззю», окремі теми яких взаємодоповнюються і сприяють досягненню спеціальних компетентностей та програмних результатів.

Постреквізити: Знання, отримані у процесі вивчення даної ОК, допоможуть опанувати матеріал з ОК 12 «Управління проєктами в туризмі». А також дисципліни з циклу вільного вибору, освітній контент яких підсилює

формування компетентностей та очікуваних програмних результатів з «Бізнес-планування в сільському (зеленому) туризмі».

Зміст навчальної дисципліни «Бізнес-планування в сільському (зеленому) туризмі» охоплює широке коло питань: провідні наукові підходи до розуміння сутності бізнес-планування; об'єкт і предмет науки, сутність, цілі та логіку бізнес-планування осель сільського (зеленого) туризму; методіку планування; види планування, та типізацію планування залежно від об'єкта; визначення цілей планування та дослідження внутрішнього та зовнішнього середовища як основи для планування; розробку окремих розділів бізнес-плану: маркетинговий, виробничий, організаційний, фінансовий, оцінку ризику; здійснення фінансово-економічної діагностики спроможності бізнес-плану та надання оцінки ефективності його реалізації.

Вивчення навчальної дисципліни «Бізнес-планування в сільському (зеленому) туризмі» передбачає формування та розвиток у здобувачів спеціальних та фахових компетентностей і програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми «Туризм» спеціальності ІЗ «Туризм та рекреація» галузі знань І «Транспорт та послуги» (табл. 2.1).

Таблиця 2.1.

**Матриця компетентностей і програмних результатів навчання,
що формуються під час вивчення навчальної дисципліни
«Бізнес-планування в сільському (зеленому) туризмі»**

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр програмних результатів навчання	Програмні результати навчання
Загальні компетентності (ЗК)			
ЗК 1	Здатність до організації, планування, прогнозування результатів діяльності.	РН 5	Здійснювати комплексний аналіз і оцінювання функціонування туристичного ринку різних ієрархічних рівнів, прогнозувати тенденції його розвитку.
		РН 6	Аналізувати та оцінювати діяльність суб'єктів туристичного ринку, планувати результати їх стратегічного розвитку.
ЗК 2	Здатність вести професійну діяльність у міжнародному та вітчизняному середовищі.	РН 5	Здійснювати комплексний аналіз і оцінювання функціонування туристичного ринку різних ієрархічних рівнів, прогнозувати тенденції його розвитку.
		РН 6	Аналізувати та оцінювати діяльність суб'єктів туристичного ринку, планувати результати їх стратегічного розвитку.
ЗК 4	Здатність розробляти проекти та управляти ними.	РН 4	Проводити аналіз геопросторової організації туристичного процесу, проєктувати його стратегічний розвиток на засадах сталості.

ЗК 6	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	РН 4	Проводити аналіз геопросторової організації туристичного процесу, проєктувати його стратегічний розвиток на засадах сталості.
		РН 6	Аналізувати та оцінювати діяльність суб'єктів туристичного ринку, планувати результати їх стратегічного розвитку.
ЗК 8	Здатність до використання основних принципів та механізмів управління суб'єктами та об'єктами туристичного ринку у процесі їх діяльності, розробці та наданні послуг гостинності в сільському (зеленому) туризмі.	РН 13	Спеціалізовані знання з особливостей діяльності у сфері сільського (зеленого) туризму.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)			
СК 3	Здатність до управління туристичним процесом у публічному секторі, в туристичній дестинації, туристичному підприємстві на різних ієрархічних рівнях.	РН 4	Проводити аналіз геопросторової організації туристичного процесу, проєктувати його стратегічний розвиток на засадах сталості.
СК 4	Здатність організовувати діяльність та співпрацю суб'єктів регіонального, національного та міжнародного туристичних ринків на засадах сталого розвитку з урахуванням світового досвіду.	РН 6	Аналізувати та оцінювати діяльність суб'єктів туристичного ринку, планувати результати їх стратегічного розвитку.
СК 6	Здатність до аналізу, прогнозування, планування бізнес-процесів та геопросторового планування у сфері туризму та рекреації.	РН 4	Проводити аналіз геопросторової організації туристичного процесу, проєктувати його стратегічний розвиток на засадах сталості.

СК 7	Здатність розробляти та впроваджувати інновації в діяльності суб'єктів туристичного ринку.	РН 6	Аналізувати та оцінювати діяльність суб'єктів туристичного ринку, планувати результати їх стратегічного розвитку.
СК 8	Уміння розробляти інноваційні рекомендації та надавати консультаційні послуги суб'єктам сільського (зеленого) туризму.	РН 13	Спеціалізовані знання з особливостей діяльності у сфері сільського (зеленого) туризму.

Методи навчання та засоби діагностики, що відповідають визначеним результатам навчання за навчальною дисципліною «Бізнес-планування в сільському (зеленому) туризмі», наведено у табл. 2.2, 2.3.

Таблиця 2.2.

Результати, методи навчання та методи контролю за навчальною дисципліною «Бізнес-планування в сільському (зеленому) туризмі»

Результати навчання за навчальною дисципліною		Методи навчання	Методи контролю
1	Знання:		
1.1	Спеціалізовані концептуальні знання, що містять сучасні наукові здобутки у сфері бізнес-планування в сільському (зеленому) туризмі та розвитку туризму й рекреації і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у даній сфері та на межі галузей знань.	Основні методи – лекція, практичне заняття. Можливе використання спеціальних консультативно-контрольних навчальних технологій під час проведення лекційних та практичних занять. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів навчання з використанням інноваційних технологій. Для активізації навчального процесу передбачено застосування сучасних навчальних технологій: проблемні лекції, семінари-дискусії, кейс-метод, самонавчання через Moodle.	Усне опитування, тестування, розв'язування ситуаційних завдань, вправ, підготовка та представлення презентацій, рефератів, міні-лекції, бібліографії, складання комплексного кросворду, виконання модульних контрольних заходів, підсумковий контроль.
2	Уміння/навички:		
2.1	Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем бізнес-планування в сільському (зеленому) туризмі, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності.	Основні методи – лекція, практичне заняття. Можливе використання спеціальних консультативно-контрольних навчальних технологій під час проведення лекційних та практичних занять. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів навчання з	Усне опитування, тестування, розв'язування ситуаційних завдань, вправ, підготовка та представлення презентацій, рефератів, міні-лекції, бібліографії, складання

2.2	Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у контексті регіонального поділу	використанням інноваційних технологій. Для активізації навчального процесу передбачено застосування сучасних навчальних технологій: проблемні лекції, семінари-дискусії, кейс-метод, самонавчання через Moodle.	комплексного кросворду, виконання модульних контрольних заходів, підсумковий контроль.
2.3	Здатність розв'язувати проблеми у сфері регіональної політики за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.		
3	Комунікація:		
3.1	Презентація власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців сфери туризму та рекреації.	Практичне заняття, вирішення конкретних задач і ситуацій, семінари-дискусії, кейс-метод.	Представлення презентацій, виконання конкретних задач і ситуацій, підсумковий контроль.
4	Відповідальність і автономія:		
4.1	Розуміння особистої відповідальності за рішення та рекомендації щодо розвитку туризму та рекреації на регіональному рівні (територія, дестинація) які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів.	Практичне заняття, вирішення конкретних задач і ситуацій, семінари-дискусії, кейс-метод.	Представлення презентацій, виконання конкретних задач і ситуацій, підсумковий контроль.
4.2	Відповідальність використання власних професійних знань у сфері туризму та рекреації, що впливають на діяльність суб'єктів бізнесу у сфері туризму та рекреації, враховуючи крос-культурні аспекти.		

Таблиця 2.3.

**Методи навчання та методи контролю програмних результатів навчання з
навчальної дисципліни «Бізнес-планування в сільському (зеленому)
туризмі»**

Програмний результат навчання		Метод навчання	Методи контролю
РН 4	Проводити аналіз геопросторової організації туристичного процесу, проєктувати його стратегічний розвиток на засадах сталості.	Основні методи – лекція, практичне заняття. Можливе використання спеціальних консультативно-контрольних навчальних технологій під час проведення лекційних та практичних занять. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів навчання з використанням інноваційних технологій. Для активізації навчального процесу передбачено застосування сучасних навчальних технологій: проблемні лекції, семінари-дискусії, кейс-метод, самонавчання через Moodle.	Усне опитування, тестування, розв’язування ситуаційних завдань, вправ, підготовка та представлення презентацій, рефератів, міні-лекції, бібліографії, складання комплексного кросворду, виконання модульних контрольних заходів, підсумковий контроль.
РН 5	Здійснювати комплексний аналіз і оцінювання функціонування туристичного ринку різних ієрархічних рівнів, прогнозувати тенденції його розвитку.	Основні методи – лекція, практичне заняття. Можливе використання спеціальних консультативно-контрольних навчальних технологій під час проведення лекційних та практичних занять. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів навчання з використанням інноваційних технологій. Для активізації навчального процесу передбачено застосування сучасних навчальних технологій: проблемні лекції, семінари-дискусії, кейс-метод, самонавчання через Moodle.	Усне опитування, тестування, розв’язування ситуаційних завдань, вправ, підготовка та представлення презентацій, рефератів, міні-лекції, бібліографії, складання комплексного кросворду, виконання модульних контрольних заходів, підсумковий контроль.
РН 6	Аналізувати та оцінювати діяльність суб’єктів туристичного ринку, планувати результати їх стратегічного розвитку.	Основні методи – лекція, практичне заняття. Можливе використання спеціальних консультативно-контрольних навчальних технологій під час проведення лекційних та практичних занять. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів навчання з використанням інноваційних технологій.	Усне опитування, тестування, розв’язування ситуаційних завдань, вправ, підготовка та представлення презентацій, рефератів, міні-лекції, бібліографії, складання комплексного кросворду, виконання

		Для активізації навчального процесу передбачено застосування сучасних навчальних технологій: проблемні лекції, семінари-дискусії, кейс-метод, самонавчання через Moodle.	модульних контрольних заходів, підсумковий контроль.
РН 13	Спеціалізовані знання з особливостей діяльності у сфері сільського (зеленого) туризму.	Основні методи – лекція, практичне заняття. Можливе використання спеціальних консультативно-контрольних навчальних технологій під час проведення лекційних та практичних занять. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів навчання з використанням інноваційних технологій. Для активізації навчального процесу передбачено застосування сучасних навчальних технологій: проблемні лекції, семінари-дискусії, кейс-метод, самонавчання через Moodle.	Усне опитування, тестування, розв'язування ситуаційних завдань, вправ, підготовка та представлення презентацій, рефератів, міні-лекції, бібліографії, складання комплексного кросворду, виконання модульних контрольних заходів, підсумковий контроль.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи бізнес-планування підприємств на сільських територіях

Тема 1. Сутність та зміст бізнес-планування підприємств

- 1.1. Сутність бізнес-планування. Загальні вимоги до бізнес-плану
- 1.2. Методологія створення бізнес-плану
- 1.3. Основні розділи бізнес-плану власника садиби сільського (зеленого) туризму та їх характеристика
- 1.4. Загальні вимоги до облаштування садиб сільського (зеленого) туризму

Тема 2. Дослідження ринку сільського (зеленого) туризму

- 2.1. Оцінка туристичної привабливості села та його околиць
- 2.2. Вплив елементів інфраструктури на визначення місця сільського відпочинку
- 2.3. Природні, історико-культурні та соціально-економічні передумови розвитку сільського (зеленого) туризму в регіонах України
- 2.4. Географічні та етнографічні засади внутрішньорегіональної спеціалізації агротурекреаційного сервісу в регіонах

Змістовий модуль 2. Організація та планування садиб сільського (зеленого) туризму

Тема 3. Міжнародний досвід організації та функціонування садиб сільського (зеленого) туризму

- 3.1. Досвід організації сільського (зеленого) туризму у країнах Європи
- 3.2. Особливості організації сільського (зеленого) туризму у різних країнах світу
- 3.3. Типи та класифікація В&В у сільському (зеленому) туризмі
- 3.4. Напрямки та перспективи розвитку сільського (зеленого) туризму в Україні на підставі світового досвіду

Тема 4. Економіка та менеджмент сільського (зеленого) туризму

- 4.1. Економічна складова сільського (зеленого) туризму. Методи встановлення цін
- 4.2. Особливості організації та планування у сільському (зеленому) туризмі
- 4.3. Основні вимоги щодо облаштування садиб сільського (зеленого) туризму для прийому туристів
- 4.4. Джерела фінансування агротуристичної діяльності
- 4.5. Управління іміджем сільської території

Змістовий модуль 3. Конкурентоспроможність та якість послуг садиб сільського (зеленого) туризму

Тема 5. Конкурентоспроможність туристичного продукту сільської території

- 5.1. Особливості підприємницької діяльності в туристичній сфері
- 5.2. Види аналізу та особливості їх застосування
- 5.3. SWOT-аналіз як засіб дослідження конкурентоспроможності садиб сільського (зеленого) туризму

5.4. Визначення місії та формулювання цілей діяльності садиб сільського (зеленого) туризму

5.5. Аналіз стратегічних альтернатив і вибір стратегій розвитку садиб сільського (зеленого) туризму

Тема 6. Якість послуг садиб сільського (зеленого) туризму

6.1. Сутність якості продукту сільського (зеленого) туризму

6.2. Вимоги до якості садиб сільського (зеленого) туризму

6.3. Сертифікація садиб сільського (зеленого) туризму

6.4. Досвід категоризації садиб сільського (зеленого) туризму у країнах Європи

Змістовий модуль 4. Розробка бізнес-плану садиб сільського (зеленого) туризму

Тема 7. Маркетинговий розділ бізнес-плану

7.1. Маркетинг-план

7.2. Мета й логіка розробки маркетинг плану

7.3. Стратегія маркетингу в контексті розробки бізнес-плану

7.4. Фінансові потреби на реалізацію плану маркетингу

7.5. Прогнозування обсягів продажу агротуристичного продукту

Тема 8. Виробничий розділ бізнес-плану

8.1. Цілі та завдання виробничого плану

8.2. Структура виробничого плану, технологія надання послуг, контроль якості послуг

8.3. Формування матеріально-технічної бази

Тема 9. Організаційний розділ бізнес-плану

9.1. Цілі та структура організаційного плану

9.2. Зміст основних розділів організаційного плану

9.3. Вибір організаційної структури та визначення потреби в персоналі

9.4. Календарний план-графік реалізації підприємницького проєкту

Змістовий модуль 5. Бізнес-план як основа підприємницької діяльності

Тема 10. Фінансовий розділ бізнес-плану

10.1. Значення, зміст і технологія розроблення фінансового плану

10.2. Стратегія фінансування

10.3. Основні табличні форми фінансового плану

10.4. Очікувані фінансові коефіцієнти

10.5. Оцінка ефективності інвестицій

Тема 11. Оцінка ризиків у бізнес-плані

11.1. Сутність та види підприємницького ризику

11.2. Структура та цілі розроблення розділу «Оцінка ризиків»

11.3. Методика оцінки впливу ризиків та напрями їхньої мінімізації

Тема 12. Презентація та експертиза бізнес-плану садиви сільського (зеленого) туризму

12.1. Цілі та завдання презентації бізнес-плану

12.2. Організація проведення презентації бізнес-плану

12.3. Способи підвищення ефективності презентації бізнес-плану

12.4. Методологічні основи експертизи бізнес-планів

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 4.1.

Структура навчальної дисципліни «Бізнес-планування в сільському (зеленому) туризмі»

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
<i>Змістовий модуль 1. Теоретичні основи бізнес-планування підприємств на сільських територіях</i>						
Тема 1. Сутність та зміст бізнес-планування підприємств	11	2	2			7
Тема 2. Дослідження ринку сільського (зеленого) туризму	11	2	2			7
Разом за змістовим модулем 1	22	4	4			14
<i>Змістовий модуль 2. Організація та планування садіб сільського (зеленого) туризму</i>						
Тема 3. Міжнародний досвід організації та функціонування садіб сільського (зеленого) туризму	11	2	2			7
Тема 4. Економіка та менеджмент сільського (зеленого) туризму	11	2	2			7
Разом за змістовим модулем 2	22	4	4			14
<i>Змістовий модуль 3. Конкурентоспроможність та якість послуг садіб сільського (зеленого) туризму</i>						
Тема 5. Конкурентоспроможність туристичного продукту сільської території	11	2	2			7
Тема 6. Якість послуг садіб сільського (зеленого) туризму	11	2	2			7
Разом за змістовим модулем 3	22	4	4			14
<i>Змістовий модуль 4. Розробка бізнес-плану садіб сільського (зеленого) туризму</i>						
Тема 7. Маркетинговий розділ бізнес-плану	12	2	2			8
Тема 8. Виробничий розділ бізнес-плану	12	2	2			8
Тема 9. Організаційний розділ бізнес-плану	10		2			8
Разом за змістовим модулем 4	34	4	6			24
<i>Змістовий модуль 5. Бізнес-план як основа підприємницької діяльності</i>						
Тема 10. Фінансовий розділ бізнес-плану	12	2	2			8
Тема 11. Оцінка ризиків у бізнес-плані	12	2	2			8
Тема 12. Презентація та експертиза бізнес-плану садоби сільського (зеленого) туризму	11	2	2			7
Разом за змістовим модулем 5	35	6	6			23
Усього годин	135	22	24			89

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Таблиця 5.1.

Тематика практичних занять з навчальної дисципліни «Бізнес-планування в сільському (зеленому) туризмі»

№ з/п.	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи бізнес-планування підприємств на сільських територіях		
1.	Тема 1. Сутність та зміст бізнес-планування підприємств 1.1. Сутність бізнес-планування. Загальні вимоги до бізнес-плану 1.2. Методологія створення бізнес-плану 1.3. Основні розділи бізнес-плану власника садиби сільського (зеленого) туризму та їх характеристика 1.4. Загальні вимоги до облаштування садиб сільського (зеленого) туризму	2
2.	Тема 2. Дослідження ринку сільського (зеленого) туризму 2.1. Оцінка туристичної привабливості села та його околиць 2.2. Вплив елементів інфраструктури на визначення місця сільського відпочинку 2.3. Природні, історико-культурні та соціально-економічні передумови розвитку сільського (зеленого) туризму в регіонах України 2.4. Географічні та етнографічні засади внутрішньорегіональної спеціалізації агротурекреаційного сервісу в регіонах	2
Змістовий модуль 2. Організація та планування садиб сільського (зеленого) туризму		
3.	Тема 3. Міжнародний досвід організації та функціонування садиб сільського (зеленого) туризму 3.1. Досвід організації сільського (зеленого) туризму у країнах Європи 3.2. Особливості організації сільського (зеленого) туризму у різних країнах світу 3.3. Типи та класифікація B&B у сільському (зеленому) туризмі 3.4. Напрямки та перспективи розвитку сільського (зеленого) туризму в Україні на підставі світового досвіду	2
4.	Тема 4. Економіка та менеджмент сільського (зеленого) туризму 4.1. Економічна складова сільського (зеленого) туризму. Методи встановлення цін 4.2. Особливості організації та планування у сільському (зеленому) туризмі 4.3. Основні вимоги щодо облаштування садиб сільського (зеленого) туризму для прийому туристів 4.4. Джерела фінансування агротуристичної діяльності 4.5. Управління іміджем сільської території	2
Змістовий модуль 3. Конкурентоспроможність та якість послуг садиб сільського (зеленого) туризму		
5.	Тема 5. Конкурентоспроможність туристичного продукту сільської території 5.1. Особливості підприємницької діяльності в туристичній сфері 5.2. Види аналізу та особливості їх застосування 5.3. SWOT-аналіз як засіб дослідження конкурентоспроможності садиб сільського (зеленого) туризму 5.4. Визначення місії та формулювання цілей діяльності садиб сільського (зеленого) туризму 5.5. Аналіз стратегічних альтернатив і вибір стратегій розвитку садиб	2

	сільського (зеленого) туризму	
6.	Тема 6. Якість послуг садиб сільського (зеленого) туризму 6.1. Сутність якості продукту сільського (зеленого) туризму 6.2. Вимоги до якості садиб сільського (зеленого) туризму 6.3. Сертифікація садиб сільського (зеленого) туризму 6.4. Досвід категоризації садиб сільського (зеленого) туризму у країнах Європи	2
Змістовий модуль 4. Розробка бізнес-плану садиб сільського (зеленого) туризму		
7.	Тема 7. Маркетинговий розділ бізнес-плану 7.1. Маркетинг-план 7.2. Мета й логіка розробки маркетинг плану 7.3. Стратегія маркетингу в контексті розробки бізнес-плану 7.4. Фінансові потреби на реалізацію плану маркетингу 7.5. Прогнозування обсягів продажу агротуристичного продукту	2
8.	Тема 8. Виробничий розділ бізнес-плану 8.1. Цілі та завдання виробничого плану 8.2. Структура виробничого плану, технологія надання послуг, контроль якості послуг 8.3. Формування матеріально-технічної бази	2
9.	Тема 9. Організаційний розділ бізнес-плану 9.1. Цілі та структура організаційного плану 9.2. Зміст основних розділів організаційного плану 9.3. Вибір організаційної структури та визначення потреби в персоналі 9.4. Календарний план-графік реалізації підприємницького проекту	2
Змістовий модуль 5. Бізнес-план як основа підприємницької діяльності		
10.	Тема 10. Фінансовий розділ бізнес-плану 10.1. Значення, зміст і технологія розроблення фінансового плану 10.2. Стратегія фінансування 10.3. Основні табличні форми фінансового плану 10.4. Очікувані фінансові коефіцієнти 10.5. Оцінка ефективності інвестицій	2
11.	Тема 11. Оцінка ризиків у бізнес-плані 11.1. Сутність та види підприємницького ризику 11.2. Структура та цілі розроблення розділу «Оцінка ризиків» 11.3. Методика оцінки впливу ризиків та напрями їхньої мінімізації	2
12.	Тема 12. Презентація та експертиза бізнес-плану садиби сільського (зеленого) туризму 12.1. Цілі та завдання презентації бізнес-плану 12.2. Організація проведення презентації бізнес-плану 12.3. Способи підвищення ефективності презентації бізнес-плану 12.4. Методологічні основи експертизи бізнес-планів	2
	Усього	24

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

Таблиця 6.1.

Завдання для самостійної роботи здобувачів з навчальної дисципліни «Бізнес-планування в сільському (зеленому) туризмі»

№ з/п.	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи бізнес-планування підприємств на сільських територіях		
1.	Тема 1. Сутність та зміст бізнес-планування підприємств 1.1. Сутність бізнес-планування. Загальні вимоги до бізнес-плану 1.2. Методологія створення бізнес-плану 1.3. Основні розділи бізнес-плану власника садиби сільського (зеленого) туризму та їх характеристика 1.4. Загальні вимоги до облаштування садиб сільського (зеленого) туризму	7
2.	Тема 2. Дослідження ринку сільського (зеленого) туризму 2.1. Оцінка туристичної привабливості села та його околиць 2.2. Вплив елементів інфраструктури на визначення місця сільського відпочинку 2.3. Природні, історико-культурні та соціально-економічні передумови розвитку сільського (зеленого) туризму в регіонах України 2.4. Географічні та етнографічні засади внутрішньорегіональної спеціалізації агротуристичного сервісу в регіонах	7
Змістовий модуль 2. Організація та планування садиб сільського (зеленого) туризму		
3.	Тема 3. Міжнародний досвід організації та функціонування садиб сільського (зеленого) туризму 3.1. Досвід організації сільського (зеленого) туризму у країнах Європи 3.2. Особливості організації сільського (зеленого) туризму у різних країнах світу 3.3. Типи та класифікація В&В у сільському (зеленому) туризмі 3.4. Напрямки та перспективи розвитку сільського (зеленого) туризму в Україні на підставі світового досвіду	7
4.	Тема 4. Економіка та менеджмент сільського (зеленого) туризму 4.1. Економічна складова сільського (зеленого) туризму. Методи встановлення цін 4.2. Особливості організації та планування у сільському (зеленому) туризмі 4.3. Основні вимоги щодо облаштування садиб сільського (зеленого) туризму для прийому туристів 4.4. Джерела фінансування агротуристичної діяльності 4.5. Управління іміджем сільської території	7
Змістовий модуль 3. Конкурентоспроможність та якість послуг садиб сільського (зеленого) туризму		
5.	Тема 5. Конкурентоспроможність туристичного продукту сільської території 5.1. Особливості підприємницької діяльності в туристичній сфері 5.2. Види аналізу та особливості їх застосування 5.3. SWOT-аналіз як засіб дослідження конкурентоспроможності садиб сільського (зеленого) туризму 5.4. Визначення місії та формулювання цілей діяльності садиб сільського (зеленого) туризму 5.5. Аналіз стратегічних альтернатив і вибір стратегій розвитку садиб	7

	сільського (зеленого) туризму	
6.	Тема 6. Якість послуг садиб сільського (зеленого) туризму 6.1. Сутність якості продукту сільського (зеленого) туризму 6.2. Вимоги до якості садиб сільського (зеленого) туризму 6.3. Сертифікація садиб сільського (зеленого) туризму 6.4. Досвід категоризації садиб сільського (зеленого) туризму у країнах Європи	7
Змістовий модуль 4. Розробка бізнес-плану садиб сільського (зеленого) туризму		
7.	Тема 7. Маркетинговий розділ бізнес-плану 7.1. Маркетинг-план 7.2. Мета й логіка розробки маркетинг плану 7.3. Стратегія маркетингу в контексті розробки бізнес-плану 7.4. Фінансові потреби на реалізацію плану маркетингу 7.5. Прогнозування обсягів продажу агротуристичного продукту	8
8.	Тема 8. Виробничий розділ бізнес-плану 8.1. Цілі та завдання виробничого плану 8.2. Структура виробничого плану, технологія надання послуг, контроль якості послуг 8.3. Формування матеріально-технічної бази	8
9.	Тема 9. Організаційний розділ бізнес-плану 9.1. Цілі та структура організаційного плану 9.2. Зміст основних розділів організаційного плану 9.3. Вибір організаційної структури та визначення потреби в персоналі 9.4. Календарний план-графік реалізації підприємницького проєкту	8
Змістовий модуль 5. Бізнес-план як основа підприємницької діяльності		
10.	Тема 10. Фінансовий розділ бізнес-плану 10.1. Значення, зміст і технологія розроблення фінансового плану 10.2. Стратегія фінансування 10.3. Основні табличні форми фінансового плану 10.4. Очікувані фінансові коефіцієнти 10.5. Оцінка ефективності інвестицій	8
11.	Тема 11. Оцінка ризиків у бізнес-плані 11.1. Сутність та види підприємницького ризику 11.2. Структура та цілі розроблення розділу «Оцінка ризиків» 11.3. Методика оцінки впливу ризиків та напрями їхньої мінімізації	8
12.	Тема 12. Презентація та експертиза бізнес-плану садиви сільського (зеленого) туризму 12.1. Цілі та завдання презентації бізнес-плану 12.2. Організація проведення презентації бізнес-плану 12.3. Способи підвищення ефективності презентації бізнес-плану 12.4. Методологічні основи експертизи бізнес-планів	7
	Усього	89

7. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Згідно Положення про організацію освітнього процесу в УНУ індивідуальне завдання (ІЗ) є однією зі складових самостійної роботи здобувача вищої освіти.

Індивідуальне завдання відноситься до різновиду форм науково-дослідної роботи і дає змогу здобувачам вищої освіти опанувати практику вирішення

конкретних ситуаційних завдань та здобути навичок дослідницько-пошукової діяльності.

Результати науково-дослідної роботи здобувача можуть бути презентовані у формі: рефератів, презентацій, участь у студентських олімпіадах та конкурсах наукових робіт, публікації тез у науковому збірнику за напрямом навчальної дисципліни, виступу з доповіддю на науковій конференції, участю у неформальній освіті тощо.

Мета індивідуальної роботи з дисципліни «Бізнес-планування в сільському (зеленому) туризмі» – отримання здобувачем вищої освіти навичок науково-дослідної роботи у сфері бізнес-планування.

Цілями виконання ІЗ з дисципліни «Бізнес-планування в сільському (зеленому) туризмі» є поглиблення теоретичних знань та практичних навичок у сфері бізнес-планування, зокрема щодо розробки бізнес-плану розвитку сільських (зелених) садиб в територіальних громадах, а саме формування комплексного туристичного продукту в сегменті сільського (зеленого) туризму згідно територіальної специфіки; володіння методикою розробки окремих розділів бізнес-плану; обґрунтування доцільності й обов'язковості використання бізнес-планів як надійного фінансово-економічного інструменту розвитку й підвищення ефективності функціонування сільських (зелених) садиб.

ІЗ виконується студентами самостійно протягом вивчення дисципліни із проведенням консультацій викладачем відповідно до графіка освітнього процесу.

Кількість годин на індивідуальні завдання виділяється із загальної кількості годин, відведених на самостійну роботу і визначається НПП.

Рекомендації щодо виконання ІЗ розміщено у Методичних матеріалах для виконання індивідуальних завдань з навчальної дисципліни «Бізнес-планування в сільському (зеленому) туризмі» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної форми навчання спеціальності ІЗ «Туризм та рекреація» освітньо-професійної програми «Туризм».

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Основний метод навчання – використання спеціальних консультативно-контрольних навчальних технологій під час проведення лекційних та практичних занять. Також застосовується поєднання традиційних і нетрадиційних методів навчання з використанням інноваційних технологій в освітньому процесі.

При викладанні дисципліни для активізації навчального процесу передбачено застосування сучасних навчальних технологій: проблемні лекції, семінари-дискусії, кейс-метод. Для кращого розуміння матеріалу застосовуються консультації з викладачем та самонавчання на основі конспектів, посібників та іншої рекомендованої літератури, навчальних

мультимедійних матеріалів, через модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище – Moodle (табл. 2.2).

Матеріали курсу «Бізнес-планування в сільському (зеленому) туризмі» розміщені на платформі Moodle <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=932>

В умовах дистанційної освіти проведення лекцій і практичних занять відбувається у форматі онлайн конференцій. Для організації освітнього процесу використовуються такі технічні сервіси, як Zoom, Viber, Moodle та електронна пошта.

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Головний засіб досягнення поставлених цілей – комбінація поточного (модульного) та підсумкового (екзамен) контролю знань.

Поточний контроль включає в себе систематичність та різні активності здобувача на практичних заняттях.

Оцінюванню в балах підлягають:

- рівень знань, необхідний для розв'язування ситуаційних завдань, вправ, що передбачені завданнями для самостійного опрацювання;
- повнота, якість і вчасність виконання завдань;
- рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на занятті;
- активність при обговоренні питань;
- виконання індивідуальних завдань.

Поточний (модульний) контроль передбачає перевірку стану засвоєння визначеної системи елементів знань і вмінь здобувачів з того чи іншого модулю.

При виконанні модульних завдань оцінюванню в балах підлягають теоретичні знання і практичні уміння, яких набули здобувачі після опанування певного модуля. Модульний контроль з даної дисципліни проводиться у формі онлайн тестування на платформі Moodle.

Підсумкова рейтингова оцінка складається із підсумкових модульних рейтингових оцінок.

Рейтингова сума балів з навчальної дисципліни після складання модулів і підсумкового контролю виставляється як сума набраних здобувачем балів протягом семестру та балів набраних здобувачем на підсумковому контролі.

До підсумкового контролю допускаються здобувачі, які виконали всі завдання передбачені модулем, передбачені для даної навчальної дисципліни і за рейтинговим показником набрали не менш як 35 балів. Якщо у підсумку здобувач отримав за рейтинговим показником оцінку «FX», то він допускається до повторного складання підсумкового контролю з дисципліни. Здобувач, допущений до повторного складання підсумкового контролю зобов'язаний у терміни, визначені деканатом, прездати невиконані (або виконані на низькому рівні) завдання поточно-модульного контролю, виконати модульні контролі і скласти підсумковий контроль. Рейтинговий показник здобувача з навчальної

дисципліни при цьому визначається за результатами повторного складання підсумкового контролю і не впливає на загальний рейтинг здобувача.

9.1. Порядок поточного та підсумкового оцінювання знань здобувачів

Система оцінювання знань, вмінь і навичок здобувачів передбачає оцінювання всіх форм вивчення дисципліни:

- рівень засвоєння програмного матеріалу дисципліни та активність на практичних заняттях;
- виконання завдань самостійної роботи, в т.ч. індивідуальні завдання;
- виконання модульних контрольних заходів.

Поточне оцінювання знань здобувачів здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача. Максимальна сума балів поточного контролю з дисципліни «Бізнес-планування в сільському (зеленому) туризмі» – 70.

Об'єктами поточного контролю є:

- результативність роботи здобувача з вивчення програмного матеріалу дисципліни та активність на практичних заняттях – 3 бали;
- виконання завдань самостійної роботи – 1 бал;
- модульний контроль №1-3 містить 10 тестів, відповідь на кожен з яких оцінюється в 0,4 бала ($0,4 \times 10$) – 4 бали, модульний контроль №4-5 – містить 10 тестів, відповідь на кожен з яких оцінюється в 0,5 бала ($0,5 \times 10$) – 5 балів.

При оцінюванні виконаних практичних завдань та завдань до самостійної роботи увага приділяється не тільки якості їх виконання але й своєчасності здачі виконаних завдань викладачу (згідно з графіком освітнього процесу).

Виконання студентами завдання повинно носити виключно самостійний характер. Тому, за використання заборонених джерел (шпаргалок, засобів зв'язку тощо) чи підказок, студент одержує оцінку 0. Списування під час контрольних заходів заборонені. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування.

Контроль за модулем проводиться після того як розглянуто теоретичний матеріал та виконано практичні завдання в межах кожного з модулів.

Підсумковий контроль забезпечує оцінку результатів навчання здобувачів на заключному етапі вивчення дисципліни і проводиться відповідно до навчального плану у вигляді екзамену в термін, встановлений графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному робочою програмою навчальної дисципліни.

Форма проведення підсумкового контролю – тест. Загалом під час іспиту здобувач може отримати 30 балів.

9.2. Контроль та оцінювання активностей здобувача

Знання здобувача оцінюються критеріями, відображеними у табл. 9.1.

Таблиця 9.1.

Оцінювання обов'язкових видів роботи та навчально-наукової діяльності здобувача

№ з/п.	Вид навчально-наукової діяльності	Бали
Обов'язкові види роботи		
1.	Вивчення програмного матеріалу дисципліни та активність на практичних заняттях	0-3
2.	Виконання завдань самостійної роботи	0-1
3.	Виконання модульних контрольних заходів	0-5
Додаткові види роботи, в т.ч. ІЗ (за вибором здобувача)		
1.	Участь у вузівському турі студентської олімпіади/конкурсі наукових робіт	5
2.	Участь у всеукраїнській предметній олімпіаді чи/або конкурсі наукових робіт	5
3.	Призове місце на всеукраїнській предметній олімпіаді чи/або конкурсі наукових робіт	10
4.	Публікація тез у науковому збірнику за напрямом навчальної дисципліни	5
5.	Виступ з доповіддю на науковій конференції	5
6.	Участь у неформальній освіті	Згідно годин та відповідних тем з курсу

10. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ

В основу рейтингового оцінювання знань студента закладена спеціальна 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати студент за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи, підсумкового контролю тощо).

При вивченні дисципліни за поточний (модульний) контроль здобувач може набрати максимально 70 балів, на підсумковому контролі (іспит) – 30 балів, що в сумі складає 100 балів. Кількість балів, які можна набрати у ході вивчення курсу дисципліни наведено у табл. 10.1.-10.2.

Таблиця 10.1.

Розподіл балів, які отримують здобувачі при вивченні дисципліни «Бізнес-планування в сільському (зеленому) туризмі», у балах

Поточний (модульний) контроль																Підсумковий контроль	Сума				
Кількість балів за модуль	ЗМ 1			ЗМ 2			ЗМ 3			ЗМ 4			ЗМ 5								
Тема	T1	T2	МК 1 (4 бали)	T3	T4	МК 2 (4 бали)	T5	T6	МК 3 (4 бали)	T7	T8	T9	МК 4 (5 балів)	T10	T11	T12	МК 5 (5 балів)				
Кількість балів за теми																					
в т.ч. за видами робіт:																					
практичні заняття	3	3		3	3		3	3		3	3	3		3	3	3		3	3	3	3
виконання СРС	1	1		1	1		1	1		1	1	1		1	1	1		1	1	1	1
Бали за додаткову роботу, в т.ч. ІЗ (0-10)																30	100				

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінка «відмінно» (90 – 100 балів). Здобувач має систематичні та глибокі знання навчального матеріалу, вмє без помилок виконувати практичні завдання, які передбачені програмою курсу, засвоїв основну й ознайомився з додатковою літературою, викладає матеріал у логічній послідовності, робить узагальнення й висновки, наводить практичні приклади у контексті тематичного теоретичного матеріалу.

Оцінка «добре» (74 – 89 балів). Здобувач повністю засвоїв навчальний матеріал, знає основну літературу, вмє виконувати практичні завдання, викладає матеріал у логічній послідовності, робить певні узагальнення й висновки, але не наводить практичних прикладів у контексті тематичного теоретичного матеріалу або допускає незначні помилки у формулюванні термінів, категорій, невеликі помилки у розрахунках при вирішенні практичних завдань.

Оцінка «задовільно» (60 – 73 бали). Здобувач засвоїв матеріал не у повному обсязі, дає неповну відповідь на поставлені теоретичні питання, припускається грубих помилок при вирішенні практичного завдання.

Оцінка «незадовільно» (менше 60 балів). Здобувач не засвоїв навчальний матеріал, дає неправильні відповіді на поставлені теоретичні питання, не володіє основними методами наукових досліджень при виконанні практичних завдань. Здобувач не допускається до складання іспиту, якщо кількість балів одержаних за результати успішності під час поточного та модульного контролю (відповідно змістовому модулю) впродовж семестру в сумі не досягла 35 балів.

11. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Методичне забезпечення організації навчального процесу з навчальної дисципліни «Бізнес-планування в сільському (зеленому) туризмі» містить:

- освітньо-професійну програму;
- робочу програму навчальної дисципліни;
- конспект лекцій з навчальної дисципліни;
- плани практичних занять і методичні рекомендації щодо їх проведення;

Саковська О.М. Методичні матеріали до практичних занять з навчальної дисципліни «Бізнес-планування в сільському (зеленому) туризмі» для

здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної форми навчання спеціальності ІЗ «Туризм та рекреація» освітньо-професійної програми «Туризм». Умань: УНУ, 2025. 17 с.

– завдання для самостійної роботи здобувача і методичні рекомендації щодо їх виконання:

Саковська О.М. Методичні матеріали для самостійної роботи з навчальної дисципліни «Бізнес-планування в сільському (зеленому) туризмі» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної форми навчання спеціальності ІЗ «Туризм та рекреація» освітньо-професійної програми «Туризм». Умань: УНУ, 2025. 32 с.

Саковська О.М. Методичні матеріали для виконання індивідуальних завдань з навчальної дисципліни «Бізнес-планування в сільському (зеленому) туризмі» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної форми навчання спеціальності ІЗ «Туризм та рекреація» освітньо-професійної програми «Туризм». Умань: УНУ, 2025. 16 с.

- засоби діагностики знань та умінь здобувачів вищої освіти;
- завдання для модульного та підсумкового контролю знань;
- рекомендована література;
- модульне середовище для навчання MOODLE.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова:

1. Про туризм: Закон України від 15.09.1995. №324/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-vp#Text> з змінами, внесеними згідно із Законом № 1276-VI (1276-17) від 16.04.2009.

2. Про особисте селянське господарство: Закон України від 05.04.2015. №742-IV. Відомості Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/742-15#Text>

3. Постанова Кабінету Міністрів України №149 «Про утворення Організаційного комітету з питань реалізації проєктів «Магніти України» (зі змінами від 28 жовтня 2020 р. № 999) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/149-2020-p#Text>

4. Бігус М.М. Бізнес-планування в туризмі. Опорний конспект лекцій для студентів денної та заочної форми навчання. ЛПЕТ, 2015. 112 с.

5. Гапоненко А.І., Парфиненко А.Ю., Шамара І.М. Сільський зелений туризм: навч. посібник. Суми, 2019. 178 с.

6. Горішевський П., Васильєв В., Зінько Ю. Сільський зелений туризм: організація надання послуг гостинності. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2003. 148 с.

7. Кудла Н.Є. Сільський туризм. Основи підприємництва та гостинності: навч. посібник. Київ: «Центр учбової літератури», 2021. 152 с.

8. Король О.Д., Крачило М.П. Менеджмент туризму: навч. посіб. Київ: Знання, 2009. 248 с.

9. Кудла Н.Є. Менеджмент туристичного підприємства: підручник. Київ: Знання, 2012. 343 с.

10. Кучеренко Р.В., Карпов В.А. Маркітан О.Н. Бізнес-планування фірми: навч. посібник. Київ: Знання, 2006. 423 с.
11. Летуновська Н.Є., Люльов О.В. Маркетинг у туризмі: підручник. Суми: Сумський державний університет, 2020. 270 с.
12. Лужанська Т.Ю., Махлинець С.С., Тебляшкіна Л.І. Сільський туризм: історія, сьогодення та перспективи: навч. посібник. За ред. І.М. Волошина. Київ: Кондор, 2008. 385 с.
13. Маєвський Я. Агротуризм: poradnik для сільського господаря. Львів: Прес. 2005. 80 с.
14. Македон В.В. Бізнес-планування: навч. посіб. К.: ЦУЛ, 2009. 236 с.
15. Мальська М.П., Бордун О.Ю. Планування діяльності туристичних підприємств: навч. посіб. К.: Знання, 2005. 241 с.
16. Маркетинг турпродукту: підручник Київ: Кондор, 2009. 394 с.
17. Піратовський Ю.П. Бізнес-план. Опорний конспект лекцій. Київ: КНТЕУ, 2009. 154 с.
18. Порадник організатору та власнику агрооселі: методичні рекомендації. О.В. Кулініч, А.П. Аніщенко, А.В. Меляков, Д.Г. Дармостук. Х.: Інститут соціальної політики регіону, 2016. 84 с.
19. Рутинський М.Й., Зінько Ю.В. Сільський туризм: навч. посібник. Київ: Знання, 2008. 271 с.
20. Тарасюк Г.М. Бізнес-план: розробка, обґрунтування та аналіз: навч. посібник. Київ: Каравела, 2008. 280 с.

Допоміжна:

1. Бізнес-планування в туристичній галузі: збірник тестових та індивідуальних завдань для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 242 «Туризм» денної та заочної форм навчання. Укл. Гоблик-Маркович Н.М., Маслиган О.О., Хаустова К.М. Мукачєво: МДУ, 2023. 48 с.
2. Кожухівська Р. Б., Саковська О. М. Використання інформаційних технологій у процесі планування діяльності в туризмі та індустрії гостинності. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: «Економічні науки»*. 2025. № 2 (94). Т. 1. С. 9-16. DOI: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2025-2-10688>
3. Кожухівська Р. Б., Саковська О. М. Аналітичні інструменти та засоби ІТ-технологій у системі фінансового менеджменту агротуристичних підприємств. *Наукові інновації та передові технології*. 2025. № 3 (43). С. 335-349. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-3\(43\)-335-349](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-3(43)-335-349)
4. Кожухівська Р. Б., Саковська О. М. Використання digital-технологій при плануванні діяльності та реалізації туристичних і готельно-ресторанних послуг. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: «Економічні науки»*. 2024. № 8 (88). Т. 1. С. 29-35. DOI: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2024-8-10231>
5. Кожухівська Р. Б., Саковська О. М. Технологічні особливості розробки та реалізації туру. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: «Економічні науки»*. 2024. № 4 (84). Т. 2. С. 147-153. DOI: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2024-4-9806>
6. Кожухівська Р. Б., Саковська О. М. Використання Інтернет-технологій у процесі проектування підприємницької діяльності в туризмі. *Наукові інновації та передові технології*. 2024. № 5(33). С. 784-795. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-5\(33\)-784-795](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-5(33)-784-795)

7. Кожухівська Р. Б., Саковська О. М., Лементовська В. А. Сільський (зелений) туризм як інноваційна форма підприємницької діяльності на Черкащині: маркетинговий аспект. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: «Економічні науки»*. 2023. №1 (69). С. 115-122. DOI: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2023-1-8555>

8. Кожухівська Р.Б., Саковська О.М. Інноваційні форми рекреаційної діяльності в сільському (зеленому) туризмі. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: «Економічні науки»*. 2023. №8 (76). С. 225-230. DOI: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2023-8-9110>

9. Кожухівська Р. Б., Саковська О. М. Моделювання підприємницької діяльності у сфері індустрії гостинності на основі використання показників кадастрової оцінки земель. *Інтернаука. Серія: «Економічні науки»*. 2021. №1 (45). Т. 1. С. 85-92. DOI: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2021-1-6802>

10. Кожухівська Р.Б., Саковська О.М. Організація туристичних послуг як складник планування діяльності підприємств та розвитку інфраструктури туризму. *Інфраструктура ринку*. 2021. Вип. 57. С. 70-75. DOI: <https://doi.org/10.32843/infrastructure57-10>

11. Саковська О. М. Бізнес-планування підприємств туристичної та готельно-ресторанної сфери на основі інновацій. *Сталий розвиток туризму на засадах партнерства: освіта, наука, практика: матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції (Львів-Варшава, 15-16 травня 2025 р.)* / За ред. М. Барна, Й. Раковська, Львів: ЛТЕУ, 2025. С. 127-130.

12. Саковська О. М. Удосконалення управління інноваціями в індустрії туризму та гостинності на основі бізнес-планування. *Концептуальні засади формування ефективних механізмів менеджменту та логістики в агропродовольчій сфері: збірник матеріалів IV Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції, 17 квітня 2025 р.* / М-во освіти і науки України, УНУ, ф-т менеджменту. – Умань : ВПЦ «ВІЗАВІ», 2025. С. 126-130.

13. Саковська О.М. Роль сільського (зеленого) туризму у територіальному розвитку України. *Інфраструктура ринку*. 2023. № 71. С. 183-187. DOI: <https://doi.org/10.32782/infrastructure71-32>

14. Саковська О. М. Вплив рекреаційної діяльності на розвиток туристичних дестинацій. *Економіка та суспільство*. 2023. № 52. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-52-9>

15. Саковська О. М., Лементовська В. А. Використання маркетингового підходу у процесі формування ціни на інклюзив-тур. *Економіка та держава*. 2020. № 10. С. 80-83.

16. Саковська О. М. Визначення ефективності рекламно-маркетингових заходів з просування туристичного продукту на регіональному рівні. *Бізнес Інформ*. 2018. № 7. С. 327-335.

17. Kozhukhivska R., Sakovska O., Maslovata S., Dluhoborska L., Chuchmii I. Managing innovation in tourism and hospitality industry: international experience. *AIP Conference Proceedings*. 2022. Vol. 2413. Issue 1. P. 040007. DOI: <https://doi.org/10.1063/5.0089854>

18. Kozhukhivska R., Sakovska O., Podzihun S., Lementovska V., Lopatiuk R., Valinkevych N. Development of entrepreneurship in the tourism and recreation sphere: marketing research. In: Hamdan, A., Aldhaen, E.S. (eds) *Artificial Intelligence and*

Transforming Digital Marketing. *Studies in Systems, Decision and Control*. 2024. Vol. 487. Springer, Cham. P. 379-389. DOI: https://doi.org/10.1007/978-3-031-35828-9_33

19. Kozhukhivska R., Sakovska O., Konieczny G., Kolisnichenko P., Kovalenko L., Naherniuk D. Peculiarities of tourism and recreational activities in Ukraine: economic and managerial aspects. In: Khamis, R., Buallay, A. (eds) *AI in Business: Opportunities and Limitations. Studies in Systems, Decision and Control*. 2024. Vol. 515. Springer, Cham. P. 209-218. DOI: https://doi.org/10.1007/978-3-031-48479-7_19

20. Sakovska O., Reznik N., Shpykuliak O., Maslovata S., Revutska A., Bondarenko N. Formulation of modern anti-crisis strategies in business planning for service sector enterprises. In: Alareeni B., Hamdan A. (eds). *Digital Disruption and Business Innovation: Navigating the New Technological Era. ICBT 2024. Lecture Notes in Networks and Systems*. 2025. Vol. 1573. Springer, Cham. P. 215-228. DOI: https://doi.org/10.1007/978-3-032-00444-4_21

21. Sakovska O., Kozhukhivska R., Reznik N., Chuchmii I., Naherniuk D., Tereshchuk N. The role of innovative technologies in improving the management of consumer behavior in the hotel and restaurant business. In: Alareeni B., Hamdan A. (eds). *Digital Disruption and Business Innovation: Navigating the New Technological Era. ICBT 2024. Lecture Notes in Networks and Systems*. 2025. Vol. 1573. Springer, Cham. P. 229-241. DOI: https://doi.org/10.1007/978-3-032-00444-4_22

22. Sakovska O., Kozhukhivska R., Kustrich L., Gomeniuk M., Podzihun S. Improvement of the marketing management system of tourism and hospitality industry enterprises on the basis of innovations. *Lecture Notes in Networks and Systems*. 2023. Vol. 485. Springer, Cham. P. 881-895. DOI: https://doi.org/10.1007/978-3-031-08093-7_58

23. Tsytko V., Shcherbakova N., Ivanchuk S., Tyshchenko S., Chernyshova T., Sakovska O. An analysis of the development, current state, and future prospects of mobile communications for the travel and hospitality industries. In: Khamis, R., Buallay, A. (eds) *AI in Business: Opportunities and Limitations. Studies in Systems, Decision and Control*. 2024. Vol. 515. Springer, Cham. P. 391-401. DOI: https://doi.org/10.1007/978-3-031-48479-7_33

13. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ:

1. Державна служба статистики України: офіційний вебсайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

2. Аналітичні публікації з проблем гостинності. URL: <http://prohotelia.com.ua>.

3. Васильєв В.П. Сільський зелений туризм в Україні. Все про туризм –освітній туристичний портал. URL: https://tourlib.net/statti_ukr/vasyljev.htm

4. Всесвітня рада з туризму та подорожей (WTTC). URL: <http://www.wttc.org/>.

5. Державна туристична адміністрація. URL: <http://www.tourism.gov.ua/>.

6. Державний Фонд фундаментальних досліджень України. URL: <http://www.dffd.gov.ua/>

7. Наукова бібліотека ім. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua>.

8. Бізнес в Україні. URL: <http://www.ukrbiz.net>.

9. Спілка сприяння сільського зеленого туризму України URL: www.greentour.com.ua

10. Зелений туризм (сільський відпочинок в Україні) URL: www.ruraltourism.com.ua

14. ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ ТА ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Перезарахування та визнання результатів навчання з дисципліни «Бізнес-планування в сільському (зеленому) туризмі» або окремого її елемента відбувається відповідно до Положення про порядок визнання в УНУ. Визнання результатів навчання можливе за умови участі в таких активностях як програми академічної мобільності, навчання неформальній та/або інформальній освіті тощо.

Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання в неформальній та інформальній освіті (курси навчання в центрах освіти, курси інтенсивного навчання, семінари, конференції, олімпіади, конкурси наукових робіт, літні чи зимові школи, бізнес-школи, тренінги тощо) в обсязі, що загалом не перевищує 25% освітньо-професійної програми.

15. ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

У процесі навчання з дисципліни «Бізнес-планування в сільському (зеленому) туризмі», здобувачі повинні дотримуватися встановлених правил академічної доброчесності, визначених Кодексом доброчесності УНУ. При підготовці рефератів, виконанні індивідуальних науково-дослідних завдань, а також під час проведення контрольних заходів очікується, що всі роботи подані студентами будуть їхніми оригінальними дослідженнями та міркуваннями.

Будь-які види порушення академічної доброчесності, зокрема плагіат, неправомірне використання чужих ідей, фальсифікація даних чи співучасть у таких діях, є абсолютно неприпустимими і не толеруються. Виявлення ознак академічної недоброчесності у письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від обсягу порушення.

З метою запобігання порушенням і підвищення якості академічних робіт, студентам настійно рекомендується користуватися належними академічними ресурсами та інструментами для перевірки робіт на плагіат <https://mon.udau.edu.ua/assets/files/akademichna-dobrochesnist/samoperevirka-na-plagiat-2024.pdf>, а також звертатися за консультаціями з питань правильного цитування і академічного письма.

16. ЗМІНИ В РОБОЧІЙ ПРОГРАМІ

Відповідно до Положення про методичне забезпечення освітнього процесу в УНУ, у робочій програмі з ОК «Бізнес-планування в сільському (зеленому) туризмі» (2025-2026н.р.) оновлено структуру та зміст навчальної дисципліни, переглянуто методичне забезпечення, доповнено список рекомендованої літератури та інформаційні ресурси.